

Status på Paamiutaftalen 2020

En samarbejdsaftale mellem Det Grønlandske Sundhedsvæsen og Kommuneqarfik Sermersooq

Indledning:

Paamiutaftalen er en samarbejdsaftale mellem Det Grønlandske Sundhedsvæsen og Kommuneqarfik Sermersooq, som trådte i kraft juni 2019. Et tættere samarbejde er en fælles ambition for Sundhedsvæsenet og Kommuneqarfik Sermersooq, og Paamiutaftalen er derfor et spændende skridt mod tættere samarbejde.

Kommuneqarfik Sermersooq kunne i 2019 åbne nyt plejehjem i Paamiut. Plejehjemmet er anlagt, således at det er forbundet med sundhedscenteret. Dette var anledningen til, at Paamiut skulle gå forrest i forhold til at skabe et tættere samarbejde mellem kommune og sundhedsvæsen.

Paamiut-aftalen blev politisk indgået i juni 2019, og det blev fastlagt, at:

”Aftalen forpligter de administrative ledere på at afsøge mulighederne for samarbejde nævnt i bilag 1, samt levere en årlig status på, hvilke aftaler samarbejdet har mundet ud i.”

Denne status vil gennemgå de etablerede samarbejdsområder samt en række indsatsområder for samarbejde, som der vil blive arbejdet med fremadrettet.

Overordnet status på samarbejdet

Et samarbejde som Paamiutaftalen, hvor medarbejdere og ledere skal koordinere og samarbejde på tværs af myndigheder kan være en vanskelig opgave. Et succesfuldt samarbejde forudsætter blandt andet fleksibilitet og tilpasningsevne. Den villighed til at samarbejde er til stede, og det er med tilfredshed og optimisme for fremtiden, at ledere kan berette om en fortsat god dialog mellem Sundhedsvæsenet og Kommuneqarfik Sermersooq.

De fleste startvanskeligheder er løst, og medarbejdere og ledelse samarbejder på flere områder. Det drejer sig eksempelvis om madudbringning til ældre i weekender, hvor portørerne hjælper plejehjemmet. På plejehjemmet har fysioterapeuten snart alt det nødvendige træningsudstyr, så der er mulighed for træning for både beboere på plejehjemmet og patienter på sundhedscenteret.

Der er dog også områder, hvor der er plads til forbedringer. Det drejer sig blandt andet om en mere hensigtsmæssigt planlægning af vaskeriordningen, så personalegrupperne bruger vaskeriet på forskellige tider af døgnet. Der er endvidere udfordringer med at realisere målsætningen om en fælles nattetilkaldevagt, da det tekniske udstyr – overvågningsudstyr samt samtaleanlæg – endnu ikke er på plads. Det er højt prioriteret at finde en løsning på den problemstilling, og Ældreområdet er i gang med at følge op på sagen.

Mens rammerne for – og pligten til – samarbejdet er givet fra politisk niveau, er det de lokale ledere, der skal konkretisere og implementere aftalerne. Derfor er der også store forventninger til, at Sundhedsvæsenet pr. 1. maj 2020 har ansat en afdelingssygeplejerske med fast bopæl i Paamiut. Kommunens fagchef for Ældreområdet samt den lokale ledelse i Paamiut har planlagt møde med den nye afdelingssygeplejerske i juni. Her vil de planlægge faste samarbejds møder. På de møder skal deltagerne drøfte og beslutte, hvordan samarbejdet kan forbedres på både det overordnede og mere konkrete niveau. Udgangspunktet vil blandt andet være denne status og de nævnte forbedringsmuligheder.

I Paamiutaftalen præsenterede parterne i bilag 1 en række områder med mulighed for samarbejde. Den lokale ledelse i Paamiut har fulgt strukturen i det nævnte bilag, og den praksis følger denne status også.

Konkrete tiltag

1) Fælles nattilkaldevagt

Bemandingen om natten på plejehjemmet består af to medarbejdere. Grunden til, at der er behov for to natmedarbejdere, er, at plejehjemmet har en demensafdeling, hvor der skal være mindst en medarbejder på afdelingen hele døgnet. Plejehjemmet har derudover en tilkaldevagt. Medarbejderne på nattevagt kan derudover ringe til hjemmevagten, hvis de har et presserende spørgsmål, der ikke kan vente til næste dag. Det handler typisk om faglige problemstillinger, fx en urolig borger med demens. Tilkaldevagten møder op på plejehjemmet, hvis vedkommende vurderer, at det er nødvendigt for at løse opgaven. På sundhedscenteret er der én medarbejder om natten.

Med hele 4 medarbejdere på natarbejde, er der god grund til at afsøge mulighederne for at samarbejde om nattevagten. Aftaleparterne har konstateret, at det er nødvendigt med overvågningsudstyr samt samtaleanlæg. Det skyldes, at medarbejderne ikke kan forudsige, hvornår der kommer en patient til sygehuset, så nattevagten skal være tilgængelig hele natten. Dermed skal medarbejderen opholde sig ved sygehuset hele natten.

Det tekniske udstyr er for nu den største hindring. Ældreområdet afventer svar fra Forvaltning for Anlæg og Miljø i kommunen. Fagchefen for Ældreområdet følger op på sagen. Der er mulighed for store gevinster ved en fælles nattilkaldevagt. Derfor er det højt prioriteret at finde en løsning.

2) Fælles opkvalificering

Medarbejderne på henholdsvis plejehjemmet og sundhedscenteret kan gøre mere for, at den fælles undervisning lykkes. Eksempelvis kan kommunens fysioterapeut undervise i forflytninger, mens sygeplejersker kan undervise i forebyggelse af urinvejsinfektioner eller vise, hvordan medarbejderne skal tage de vitale værdier.

Planlægningen skal ske på fælles møder, hvor personalets behov og ønsker drøftes.

3) Hjælpemidler

Der er gode erfaringer med, at hjælpemidler følger patienterne, således at patienten beholder hjælpemidlet efter udskrivelse. Tidligere skulle borgeren genansøge om hjælpemidler, når vedkommende overgik fra sundhedsvæsenet til plejehjemmet. Det gjorde, at borgeren i visse tilfælde oplevede ventetid på et nyt hjælpemiddel. Samarbejdet om hjælpemidler har fjernet ventetiden, og muligheden for at beholde hjælpemidlet er en serviceforbedring for beboerne på plejehjemmet.

Det lykkes, fordi der er løbende dialog mellem sundhedsvæsenet og kommunen i disse sager, hvor patienten/borgerens behov drøftes. Der sker også en løbende koordination mellem kommunen og sundhedsvæsenet med hensyn til lagerstyring af hjælpemidler. Det skaber et overblik, som mindsker risikoen for uforudset mangel på et givent hjælpemiddel.

4) Fysioterapi/træningsfaciliteter

De fælles træningsfaciliteter og fysioterapi fungerer godt. Der er også kommet nyt udstyr, så fysioterapeuten har størstedelen af det påkrævede udstyr. Fysioterapi og træning med det rigtige udstyr og den rigtige instruktion er en klar gevinst for de ældre. Træningen er med til at bevare eller øge beboernes funktionsniveau, og det bidrager positivt til beboernes livskvalitet. Jo højere funktionsniveau, jo mere selvstændigt kan beboerne klare

udfordringer i dagligdagen. Det betyder også, at medarbejderne kan fokusere på at hjælpe der, hvor behovet er størst.

Samarbejdet om fysioterapi og træningsfaciliteter forventes at være en investering i dag, der skaber glæde og effektivisering på sigt.

5) Rotationsordninger

I dette tilfælde handler rotationsordninger om personale med fast base uden for Paamiut, fx Nuuk eller Danmark, som i en vis periode arbejder i Paamiut. I sundhedsvæsenet fungerer rotationsordningen for faglige ressourcer mellem Nuuk og Paamiut godt. Der er ikke rotationsordning for medarbejdere i Kommuneqarfik Sermersooq, da plejehjemmet har fastansat personale.

Målsætningen er, at plejehjemmet og sundhedscenteret i højere grad har viden om, hvilke behov og resurser, den anden part har. Det skal eksempelvis føre til, at plejehjemmets medarbejdere kan blive undervist af medarbejdere – både faste og tilrejsende – fra sundhedsvæsenet og/eller omvendt. Et bud kan være, at når sundhedsvæsenet sender medarbejdere med særlige kompetencer til Paamiut, kan de også undervise kommunale medarbejdere i udvalgte emner. Der er ikke lavet konkrete tiltag endnu, men det er et område, som parterne vil følge op på.

6) Boligordning

Parterne har aftalt at hjælpe hinanden ved at stille boliger til fast personale og vakantboliger til midlertidigt personale til rådighed for hinanden. Indtil videre har sundhedsvæsenet og kommunen ikke haft behov for at låne hinandens boliger, men det er aftalt som en mulighed, når behovet opstår.

7) Servicefaciliteter (facility management)

Sundhedsvæsenet har 3 fuldtidsansatte portører, og kommunen har 1 fuldtidsansat pedel. Portørerne fra sundhedsvæsenet sørger for madudbringning i weekenden. Den ordning fungerer godt fra plejehjemmets perspektiv. Men brugen af ambulance til madudbringning har dog skabt utilfredshed hos portørerne, der mener, at ambulancen udelukkende skal anvendes til sygetransport. Derfor overvejer den lokale ledelse, hvorvidt plejehjemmets bus i stedet kan anvendes til madudbringning i weekenderne.

Plejehjemmet har fået en fast pedel. Det er planen, at pedellen skal udføre småreparationer, da vedkommende er uddannet tømrer. Det letter også portørernes arbejdsbyrde, da pedellen kan fragte beboere rundt i byen ved behov. Pedellen sørger også for madudbringning i hverdage. Det er en fordel, at plejehjemmet og sygehuset er forbundne, så der ikke er behov for en ambulance i de situationer, hvor en plejehjemsbeboer har været indlagt på sygehuset og skal retur til plejehjemmet.

Begge parter er opmærksomme på, at portørernes og pedellens kompetencer skal udnyttes bedst muligt på tværs af institutionerne. De ovenstående tiltag viser, at det kan lade sig gøre. Parterne har fokus på at tilføje flere tiltag til den liste i fremtiden.

8) Stordriftsfordele

Angående levering af mad fra plejehjemmet til patienter på sundhedscenteret, har personalet på sundhedscenteret været utilfreds med kvaliteten, mængden og emballagen.

Plejehjemmets leder har forsøgt at løse problemerne i samarbejde med køkkenet. Emballagen er ikke længere engangsemballage, og mængden er øget. Samarbejdet og tilfredsheden vedrørende madordning vil blive vurderet

på ny efter sommeren 2020. Målet er, at maden til patienter og plejehjemsbeboere er både næringsrig og indbydende.

Sundhedsvæsenet har haft brug for at anvende vaskeriet i plejehjemmet, når der har været mange indlagte. Det har skabt gnidninger mellem personalet, fordi begge personalegrupper har behov for at anvende faciliteterne i samme tidsrum. Der vil derfor fremadrettet være fokus på at forbedre planlægningen af vask, så behovet for at vaske fordeles ud på dagen.

Der har været samarbejdsvanskeligheder med hensyn til fælles rengøring. Udfordringerne er i vid udstrækning løst. Den fælles rengøring fungerer således, at sundhedsvæsenets rengøringspersonale tirsdag og fredag formiddag gør rent på plejehjemmet. Det er kun sundhedsvæsenets rengøringspersonale, der arbejder på tværs af institutioner. Plejehjemmet har 2 medarbejdere til rengøring, og de varetager rengøringsopgaven på plejehjemmet resten af tiden.

Coronasituationen satte en midlertidig stopper for rengøringsordningen. I den mellemliggende periode ansatte Ældreområdet en midlertidig rengøringsvikar. Det er planen, at ordningen genoptages den 1. juni 2020.

Rengøringsordningen er et eksempel på et samarbejde, der udnytter ressourcerne bedst muligt. Kommunen sparer minimum 1 rengøringsmedarbejder ved denne ordning, mens sundhedsvæsenet har opgaver nok til at fastholde 2. Det er kun muligt, når samarbejdet er præget af god dialog og langsigtede mål.

9) Vedligeholdelse af fysiske rammer, inventar og fx hjælpemidler

Plejehjemmets pedel kan bruges til vedligeholdelsesopgaver tværs på de to institutioner. En mulig praksis kan være, at medarbejderne først hører, om pedellen kan løse en given opgave, inden medarbejderne ringer til en tømrer.

10) Medicin

Det er et krav fra den øverste sundhedsmyndighed i Grønland, at medicindosering varetages af en sygeplejerske ansat i sundhedsvæsenet. Det betyder, at det er sygeplejersken i sundhedscenteret i Paamiut, der doserer medicin til plejehjemsbeboerne. Samarbejdet mellem kommunen og sundhedsvæsenet med hensyn til medicindosering fungerer godt.

På plejehjemmet har de ikke mulighed for at se medicinlister, da det kræver kigge-adgang til sundhedsvæsenets journaliseringssystem Cosmic. Undersøgelsen af, hvorvidt udvalgte medarbejdere i kommunen kan få adgang til Cosmic, har været kompleks og budt på mange udfordringer. Det er også et samarbejdselement for hele kommunen i Sundhedsaftalen mellem Kommuneqarfik Sermersooq og Det Grønlandske Sundhedsvæsen fra 2017-2021. Det er således ikke de lokale parter i Paamiut, der er ansvarlige for at finde en løsning på adgangen til medicinlister. Men plejehjemmet i Paamiut vil i lighed med kommunens andre plejehjem nyde gavn af adgang til Cosmic.